

СЕКЦІЯ 3. ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Софія Басараб

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність 231 Соціальна робота
факультету педагогіки і психології,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка,
м. Теннопіль, Україна

Людмила Петришин,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка,
м. Теннопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ДІТЬМИ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА

У статті проаналізовані особливості роботи соціального педагога із дітьми з синдромом Дауна, конкретизовано етапи роботи соціального педагога, проаналізовано основні підходи до роботи із дітьми з синдромом Дауна, зосереджено увагу на співпраці з іншими фахівцями, щоб визначити потреби дитини, надати емоційну та практичну підтримку, а також відстоювати її права.

Ключові слова: соціальний педагог, етапи роботи соціального педагога, особливості роботи соціального педагога, діти із синдромом Дауна.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день відомі випадки – психолого-педагогічної реабілітації окремих дітей з синдромом Дауна, коли внаслідок величезних зусиль психологів і дефектологів вони ставали повноцінними людьми, навчалися в звичайних школах і навіть могли дістати вищу освіту [1]. Це говорить про те, що робота з такими дітьми – справа небезнадійна, але що вимагає спеціальних знань і великих душевних, фізичних витрат.

Виклад основного матеріалу. Синдром Дауна – це генетичне захворювання, яке вражає приблизно 1 з 1000 новонароджених у світі. Діти з синдромом Дауна стикаються з унікальними проблемами, пов'язаними з їхнім фізичним, когнітивним та соціальним розвитком. Тому соціальні педагоги відіграють важливу роль у підтримці таких дітей та їхніх сімей [2].

Основна мета роботи соціального педагога з цією категорією дітей полягає у тому, щоб допомогти їм інтегруватися в суспільство, забезпечити їхні права та навчання, працю та життя в гідних умовах.

Звернемо увагу на особливості роботи соціального педагога з дітьми із синдромом Дауна, включають наступні етапи:

1. Діагностика та оцінка потреб особи з синдромом Дауна. Перш за все, соціальний педагог повинен зрозуміти, які конкретні потреби має людина з синдромом Дауна, включаючи її особисті та соціальні потреби. Це допоможе зрозуміти, які послуги та підтримка їй потрібні [2].

2. Розробка індивідуального плану дій. На основі отриманих даних, соціальний педагог розробляє індивідуальний план дій, що містить в собі конкретні кроки для надання необхідної підтримки та послуги людині з синдромом Дауна [2].

3. Забезпечення доступу до освіти. Соціальний педагог має допомогти людині з синдромом Дауна знайти доступ до навчальних закладів та програм, які відповідають її потребам. Це може включати підтримку в навчальному процесі та допомогу з організації додаткових занять [2].

4. Підтримка в працевлаштуванні. Соціальний педагог повинен допомогти дитині з синдромом Дауна знайти роботу, яка відповідає її потребам та здібностям [2].

Оцінка та визначення потреб: соціальні працівники повинні проводити ретельну оцінку для виявлення специфічних потреб кожної дитини з синдромом Дауна. Це включає оцінку фізичного, когнітивного та соціального розвитку, а також динаміки сім'ї та системи підтримки.

Підхід заснований на співпраці: соціальні працівники повинні співпрацювати з іншими медичними працівниками, включаючи лікарів, ерготерапевтів і спеціальних педагогів, щоб забезпечити задоволення потреб дитини [2; 5].

Адвокація: соціальні педагоги повинні відстоювати права і потреби дітей з синдромом Дауна та їхніх сімей. Це включає в себе відстоювання рівного доступу до освіти, охорони здоров'я та інших ресурсів [2; 5].

Консультації та підтримка: соціальні педагоги повинні надавати консультації та емоційну підтримку дітям з синдромом Дауна та їхнім сім'ям. Це включає допомогу сім'ям впоратися з проблемами догляду за дитиною з інвалідністю та підтримку соціального й емоційного розвитку дитини [2; 5].

Освіта та навчання: Соціальні педагоги повинні надавати освіту і навчання сім'ям, опікунам та іншим фахівцям, які беруть участь у догляді за дітьми з синдромом Дауна. Це включає в себе надання інформації про стан, варіанти лікування та стратегії підтримки розвитку дитини [2; 5].

Ведення випадку: Соціальні педагоги повинні координувати та управляти доглядом за дитиною, включаючи планування зустрічей, організацію терапії та забезпечення задоволення потреб дитини [2; 5].

У роботі із дітьми з синдромом Дауна соціальному педагогу потрібно враховувати певні особливості роботи, а саме: осмислити та усвідомити сильні і слабкі сторони дітей із синдромом Дауна; підібрати ефективні методи та методики навчання; під час навчання опиратися на сильні сторони й зважати на слабкі сторони дітей; виявляти гнучкість – готовність змінюватися і змінювати; розуміння потреб та можливостей дітей з синдромом Дауна [1], при цьому, соціальний педагог повинен мати розуміння щодо того, як діти з синдромом Дауна розвиваються, які їхні потреби та здібності, та які виклики можуть виникати у них на різних етапах розвитку [1]; розроблення індивідуальних планів допомоги. Соціальний педагог повинен співпрацювати з родинами дітей з синдромом Дауна, щоб розробити індивідуальні плани допомоги, які будуть враховувати потреби та здібності кожної дитини [1]; робота з родинами. Соціальний педагог повинен працювати з родинами дітей з синдромом Дауна, щоб забезпечити їм підтримку та поради. Це може включати забезпечення доступу до ресурсів та послуг, які допоможуть забезпечити найкращий розвиток для їхніх дітей [1]; сприяння інтеграції. Окрім того, соціальний педагог повинен допомагати дітям з синдромом Дауна і їхнім родинам забезпечувати їхню інтеграцію в школу, громаду та інші соціальні середовища. Він може сприяти створенню підтримуючого оточення та мережі підтримки для дітей та їхніх родин [1].

Висновки. Отже, соціальні педагоги відіграють життєво важливу роль у підтримці дітей з синдромом Дауна та їхніх сімей. Вони повинні співпрацювати з іншими медичними працівниками, щоб визначити потреби дитини, надати емоційну та практичну підтримку, а також відстоювати її права. Шляхом навчання та тренінгів соціальні педагоги також можуть допомогти забезпечити сім'ї знаннями та навичками, необхідними для догляду за дитиною з синдромом Дауна.

Список використаних джерел

1. Що потрібно знати вчителю про особливості навчання дітей з синдромом Дауна? Новоселицький ЦПРПП. Новоселицький ЦПРПП. URL: <https://n-cprpp.com/що-потрібно-знати-вчителю-про-особлив/> (дата звернення: 21.03.2023).
2. «Особливості адаптації дітей з порушенням психофізичного розвитку до навчання в інклюзивному класі (Дітей із синдромом дауна до навчання в інклюзивному класі)». URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/01001v95-2cc4.docx.html>. (дата звернення: 21.03.2023).
3. Петришин Л. Й. Особливості соціального супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання / Л. Й. Петришин // Розвиток професійної майстерності педагога. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (Тернопіль, 11-12 квітня, 2019 р.) . Тернопіль, Вектор. 2019. С.64-66.